

Sygn. akt III KK 580/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **E. M.**

skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 23 lutego 2023 r.,

wniosku kuratora małoletniego pokrzywdzonego

w przedmiocie zasądzenia kosztów pomocy prawnej

na podstawie art. 626 § 2 k.p.k. w zw. z art. z art. 637 a k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 10 czerwca 2022 r., sygn. akt IV Ka 512/22, utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowy w Goleniowie z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. akt II K 1212/20, skazujący E. M. za popełnienie trzech przestępstw, w tym przestępstwa na szkodę małoletniego M. M..

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego; pisemną odpowiedź na tę skargę złożył m.in. adw. P. Z., kurator małoletniego, wśród wniosków zamieszczając również postulat przyznania mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej małoletniemu M. M. z urzędu, wraz z oświadczeniem, że dotychczas koszty te nie zostały opłacone w całości ani w części. Wskazał, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19, że koszty powinny być ustalone w oparciu o stawki określone w

rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Sąd Najwyższy postanowieniem wydanym na posiedzeniu w dniu 29 grudnia 2022 r., III KK 580/22, oddalił wspomnianą kasację, uznając ją za oczywiście bezzasadną, jednak nie wypowiedział się co do kosztów żądanych przez kuratora małoletniego. Pismem z dnia 19 stycznia 2023 r. tenże kurator ponownie wystąpił o przyznanie mu „kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym (sygn. akt III KK 580/22) według norm przepisanych”, tak jak poprzednio wskazując, że koszty te nie zostały dotychczas zapłacone w całości ani w części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie. Kuratora dla małoletniego M. M. w osobie adw. P. Z. ustanowił na podstawie art. 99 k.r.o. Sąd Rejonowy w Goleniowie postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2022 r., sygn. akt III Nsm 260/22. W postanowieniu zaznaczono, że ustanowienie to nastąpiło „celem reprezentowania jego (M. M. – uwaga SN) jako pokrzywdzonego w postępowaniu karnym prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie IV Ka 512/22 przeciwko E. M.” (k. 378 akt sprawy, podkr. SN). Wynika z tego jednoznacznie, że ramy obowiązkowego działania kuratora zostały ściśle zakreślane, także temporalnie – chodziło o reprezentowanie małoletniego pokrzywdzonego w postępowaniu apelacyjnym i za udział w tym postępowaniu kuratorowi należało się wynagrodzenie, co znalazło wyraz w pkt II wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie. Zatem adw. P. Z. nie był zobowiązany do reprezentowania pokrzywdzonego po zakończeniu postępowania przez ten Sąd, podobnie jak nie mają obowiązku podejmowania czynności procesowych po prawomocnym zakończeniu postępowania wyznaczeni z urzędu obrońca i pełnomocnik (art. 84 § 2, art. 88 § 1 k.p.k.). Oczywiście, podmioty te mogą podejmować czynności po prawomocnym zakończeniu postępowania, co w przypadku kuratora ma oparcie w art. 99 § 2 k.r.o., który stanowi, że kurator reprezentujący dziecko jest umocowany do dokonywania wszelkich czynności łączących się ze sprawą, również w zakresie zaskarżenia i wykonania orzeczenia, jednak adw. P. Z. jako kurator małoletniego pokrzywdzonego odpowiedź na kasację sporządził nie mając już obowiązku takiego

postąpienia, ale z własnej inicjatywy, czego nie zmienia fakt, że Sąd Okręgowy w Szczecinie zawiadomił go o przyjęciu kasacji i doręczył jej odpis, jak też odpis odpowiedzi prokuratora na kasację. W takim wypadku Skarb Państwa nie jest zobowiązany do ponoszenia żądanych przez adwokata kosztów, niezależnie od tego, że w grę wchodzi niska kwota 96 zł (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2021 r., IV KS 35/20). Pogląd ten przez analogię znajduje oparcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który zasadniczo jednolicie (z wyjątkiem postanowienia z dnia 27 kwietnia 2011 r., II KK 316/20) wskazuje, że w przypadku sporządzenia kasacji z własnej inicjatywy przez obrońcę z urzędu, Skarb Państwa nie ponosi z tego tytułu kosztów (zob. np. postanowienia z: 7 października 2011 r., III KK 36/11; 15 stycznia 2013 r., II KZ 56/12; 4 maja 2016 r., III KK 334/15; 7 czerwca 2017 r., III KK 77/17; 14 marca 2018 r., IV KK 64/18; wyrok z 6 grudnia 2022 r. I KK 413/22 - uzasadnienie). Podobnie nie muszą być opłacane przez Skarb Państwa koszty w razie podjęcia z własnej inicjatywy przez wyznaczonych z urzędu obrońcę, pełnomocnika, względnie kuratora, który w procesie karnym jest *sui generis* pełnomocnikiem małoletniego pokrzywdzonego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 22 listopada 2017 r., V KK 147/17, OSNKW 2018, nr 1, poz. 11; 9 stycznia 2020 r., IV KK 613/19), innych czynności po prawomocnym zakończeniu postępowania, np. polegającej na sporządzeniu odpowiedzi na kasację. W niniejszej sprawie byłoby inaczej, gdyby kurator wystąpił do właściwego sądu i uzyskał dodatkowe orzeczenie wskazujące, iż reprezentuje on małoletniego pokrzywdzonego również po zakończeniu postępowania przez Sąd Okręgowy w Szczecinie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.